

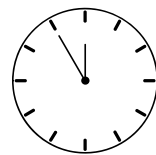
Eesti 2035 Arvamusrännak

Sissejuhatus ja häälestumine: arutelu toetava keskkonna loomine

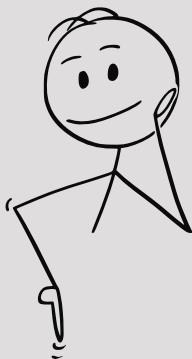
1/5

Kavandatav aeg: 20 minutit

Mida arutelujuht teeb?

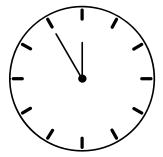
- Arutelujuht tutvustab lühidalt ennast ja kogunemise eesmärki (Eesti 2035 strateegia olemust).
- Lühidalt osalejate omavaheline tutvumine: Soojendav(ad) küsimus(ed) osalejatele: Palun kirjelda ühe lausega: *“Mis teid täna siia osalema tõi?”*
- “Hea arutelutava ja kokkulepped” ülevaatamine ja vajadusel täiendamine
- Arutletava teema tutvustamine (juhul kui on varem valitud).

Soovitused arutelujuhile:

- Ole valmis vastama küsimusele- mis saab nendest arutelu tulemustest? (Uri selleks www.arvamusrannak.ee lehte).
- Hea ruumi loomist toetab see, kui arutelujuht avab enda motivatsiooni arvamusrännaku arutelu korraldamisel.
- Veendu, et kõik osalejad on nõus jälgima “head arutelutava ja kokkuleppeid”.
- Eesti 2035 strateegia tutvustamiseks võib kasutada Arvamusrännaku kodulehel olevat videot!
- Mudelda ja näita oma eeskujuga avatust.

Kavandatav aeg: 20 minutit

Mida arutelujuht teeb?

Arutelu üldise ülesehituse tutvustamine.

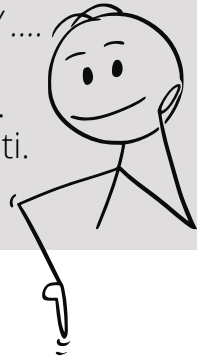
Lähtume kolme horisondi arutelumeetodist, mille põhiküsimused on:

- I horisont: Milline oleks olukord 2035. aastal, kui me mitte midagi täna ei muudaks?
- III horisont: Milline oleks ideaalne olukord 2035. aastal?
- II horisont: Milline on teekond meie soovitud olukorrani?

Esimesena võtame fookusesse küsimuse:

Millisena tänane olukord paistab ja milline oleks olukord 2035. aastal, kui me mitte midagi ei muuda?

- Iga osaleja selgitab oma seisukohta. Soovitada võib lause algust: *Minu arvates/ minu kogemusel/ mina tunnen/*
- Kõik mõtted kogutakse töölehele.
- Arutlege, mõtestage ja peegeldage kuuldot ühiselt.
- Arutelujuht teeb väikese vahekokkuvõtte, kuhu jõuti.

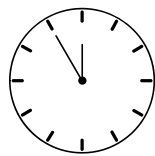

Soovitused arutelujuhile:

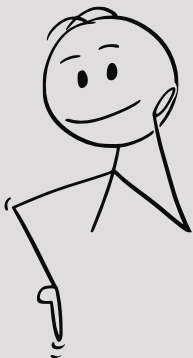
- Julgusta ja tunnusta, kui osalejad tulevad aruteluga kaasa.
- Küsi avatud küsimusi.
- Püüa rääkida nii vähe kui võimalik!
- Jälgi aega!

Kavandatav aeg: 20 minutit

Mida arutelujuht teeb?

Põhiküsimus, mille üle arutletakse: **Milline on ideaalne nägemus 2035.aastast? Millest räägivad visionäärid ja muutuste eesliinil olevad inimesed?**

- See etapp vajab individuaalset aega vaikseks mõtlemiseks, soovitame enne arutellu asumist võtta selleks ca 3-5 minutit.
- Oma mõtted saab kirjutada näiteks post-itite peale.
- Arutelu ühises ringis.

Soovitused arutelujuhile:

- On väga oluline tajuda sekkumiste ajastamist ja arutelu tempot, et grupp saaks põimida erinevaid nägemusi.
- Ei pea kokku leppima ühes ainsas visioonis, lauale võib jääda mitu tulevikunägemust.
- Tee julgelt vahekokkuvõtteid!
- Peegelda seda, kuhu olete jõudnud ja millele võiks veel mõelda?
- Inspiratsiooni küsimusteks võid leida ka I horisoni juurest, mida eelnevalt arutlesite.

Eesti 2035 **Arvamus**rännak

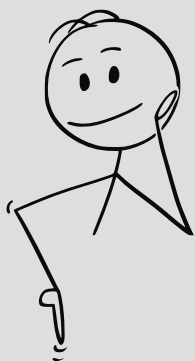
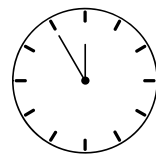
Arutelu III

**Teekond esimeselt
horisondilt kolmandale –
kuidas sinna jõuda?**

4/5

Kavandatav aeg: 20 minutit

Mida arutelujuht teeb?

Põhiküsimus, mille üle arutletakse: **Millised muudatused ja uuendused on juba toimumas või peavad hakkama toimuma, et saavutada kolmanda horisondi tulevikunägemust? Mis on selleks vaja lõpetada ja kuidas?**

Mõelge koos grupiga erinevatele võimalustele, mis aitavad soovitu suunas liikuda.

Kirjeldage ära nii palju võimalusi, kui pähe tuleb.

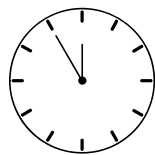
- **Valige välja** ning **tähistage töölehel**, millised on antud grupi juures kõige olulisemad ja säravamad ideed, mis väärivad esiletoomist ja Eesti 2035 strategia tegevuskavasse esitamist.

Soovitused arutelujuhile:

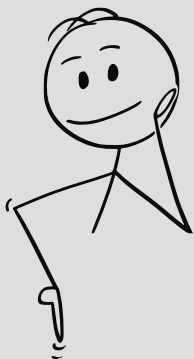
- Juhul kui leiate täiendusi teistesse horisontidesse, lisage julgelt!
- Julgusta eriarvamuste avaldamist ja aita grupil sellesse loovalt suhtuda
- NB! Ära lase üksikutel domineerida arutelu üle, veendu, et kõik saavad kaasa rääkida. Kasuta arutelujuhi positsiooni!
- Kui vaja, tuleta meelde head arutelutava ja kokkuleppeid, milles alguses kokku leppisite!
- Jälgi aega :)

Kavandatav aeg: 10 minutit

Mida arutelujuht teeb?

- On aeg arutelu kokku võtta ja lõpetada.
- Arutelujuht teeb omapoolse lühikese kokkuvõtte (või palub kellelgi mini-grupist selle teha).
- Tänab osalejaid (ehk on vaja tänada ka ruumi pakkujaid ja teisi osapooli, kes arutelu korraldamisele kaasa aitasid), et nad mõtlesid kaasa ja panustasid Eesti 2035 strateegia tegevuskava koostamisesse.

Soovitused arutelujuhile:

- Tee töölehest ka foto ning hoia see alles juhuks, kui Arvamusrännaku korraldajad tahavad teie grupi mõttekäikudest täpsemalt teada.
- Arutelu lõppedes kogu kokku osalejate peegeldused suures ringis. See aitab veel kripeldama jäänud mõtted lendu lasta ning erksad tunded maha laadida. Küsi näitkes: **“Kuidas Sa end tänasel arutelul tundsid? Mille võrra targemaks või rikkamaks said?”**

